

לקוטי תורה • פרשת ואתחנן • מאמר 10

שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד ואהבת כו'

שמע ישראל, הוי' אלקינו הוי' אחד

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likkutei-torah/vaeschanan/10](https://likuteitorah.com/he/likkutei-torah/vaeschanan/10)

1 שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד ואהבת כו'. וצריך להבין למה הזכיר ב' פעמים הוי'.

"שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד, ואהבת" וכו'. צריך להבין מדוע [הפסוק] מזכיר את [השם] הוי' פעמיים.

ועוד להם הפסיקו אכנה"ג [אנשי כנסת הגדולה] בין אחד לואהבת בבשכמל"ו [בכרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד].

וגם צריך להבין פ"י שמע שהוא לשון אסיפה מלשון וישמע שאול את העם וגם לשון הבנה

ועוד: מדוע הפסיקו אנשי כנסת הגדולה בין "אחד" ל"ואהבת" באמירת "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"? כמו כן, צריך להבין את משמעות המילה "שמע", שהיא לשון של איסוף, כמו "וישמע שאול את העם", וגם לשון של הבנה.

והנה ואהבת הוא לשון ציווי וגם לשון עתיד פ"י שאומר הכתוב שכשיעמיק בדעתו ויבין שהוי' אחד יבוא לבחי' ואהבת לשון עתיד בכל לבבך בשני יצריך. שאפילו היצה"ר [היצר הרע] הוא נכנע ובטל לגבי אהבת ה'.

"ואהבת" היא לשון ציווי וגם לשון עתיד. כלומר, הפסוק אומר שכאשר אדם יעמיק בדעתו ויבין שהוי' אחד, הוא יגיע לבחינת "ואהבת" — לשון עתיד — "בכל לבבך", בשני יצריך; כך שגם היצר הרע ייכנע ויתבטל בפני אהבת ה'.

2 והנה כל אחד ואחד אומר ב' פעמים בכל יום קריאת שמע שחרית וערבית ואעפ"כ [ואף על פי כן] אינם מגיעים לבחי' ואהבת.

והנה כל אחד ואחד אומר קריאת שמע פעמיים בכל יום, בבוקר ובערב, ואף על פי כן אינם מגיעים לבחינת "ואהבת".

אך הענין הוא כי הנה כתיב ראה נתתי לפניך היום את החיים וכו' ובחרת בחיים לאהבה את הוי' אלקיך בכל לבבך

אך הענין הוא כך: כתוב: "ראה, נתתי לפניך היום את החיים" וגו', "ובחרת בחיים, לאהבה את הוי' אלקיך בכל לבבך",

כי הוא חייך היינו כל אחד ואחד שרוצה לעבוד ה' צריך לידע בתחלה הבחירה שלו.

"כי הוא חייך". כלומר, כל אחד ואחד שרוצה לעבוד את ה' צריך לדעת תחילה מהי הבחירה שלו.

3 ולכן כתיב ובחרת בחיים. וצריך להבין מי הוא שאינו רוצה לבחור בחיים והלא כל או"א [אחד ואחד] אוהב חיים.

לכן נאמר: "ובחרת בחיים". ויש להבין: מי אינו רוצה לבחור בחיים? הרי כל אחד ואחד אוהב את החיים!

ואדרבה מי שאוהב חיים הוא אדרבה אוהב את ההיפוך דהיינו תענוגי עוה"ז. ואיך כתיב ובחרת בחיים לאהבה את הוי" אלקיך והלא היצה"ר [היצר הרע] אוהב את החיים.

ואדרבה, מי שאוהב את החיים אוהב דווקא את ההפך, כלומר את תענוגות העולם הזה. ואם כן, איך נאמר: "ובחרת בחיים לאהבה את הוי" אלקיך"? הרי היצר הרע אוהב את החיים!

אך צריך לידע מה נק' חיים הנה כתיב ויאמר אלהים יהי רקיע וכו' ויהי מבדיל כו'

אלא צריך לדעת מה נקרא חיים. נאמר: "ויאמר אלקים יהי רקיע" וגו', "ויהי מבדיל" וכו',

ויעש אלקים את הרקיע ויבדל במין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע.

"ויעש אלקים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע".

4 וצריך להבין למה שינה במאמר זה יותר מבשאר מאמרים שנאמר ענין הבדלת הרקיע שני פעמים ויהי מבדיל ויבדל.

עלינו להבין מדוע התורה שינתה כאן יותר מאשר במאמרים אחרים, בכך שעניין הבדלת הרקיע נאמר פעמיים: "ויהי מבדיל" ו"ויבדל".

אך הנה מברשי אחזה אלוה למשל כל החיות שבאדם נמשך מהלב דהיינו עד"מ התהוות הקול והדבור הוא שנמשך מהלב להריאה ומהריאה לקנה

אך הנה, "מברשי אחזה אלוה". כמשל, כל החיות שבאדם נמשכת מן הלב. כלומר, למשל, הקול והדיבור מתהווים מכך שהחיות נמשכת מן הלב אל הריאות, ומהריאות אל קנה הנשימה,

וזהו קול ודבור שיוצא מהם וגם אפילו המוח מקבל חיות מן הלב שעולה מן הלב למוח לחשוב ולהרהר וזהו הקול והדיבור היוצאים מהם. גם המוח מקבל חיות מן הלב, והחיות עולה מן הלב אל המוח כדי לחשוב ולהרהר.

והנה זהו בחי' המשכת חיות רוחני מהלב שיומשך מזה הדבור והמחשבה וכן נמשך כ"כ [כל כך] מהלב חיות גשמי לכל האברים והוא דם הנמשך מהלב לכל האברים

הנה, זו בחינה של המשכת חיות רוחנית מן הלב, שממנה נמשכים הדיבור והמחשבה. וכך נמשכת מן הלב לכל האיברים גם חיות גשמית, והיא הדם הנמשך מן הלב לכל האיברים,

ומזה נעשה גידול הבשר ודם זה נעשה מהמאכל שמתברר בקיבה וכבד והמובחר עולה ללב והפסולת יוצא דרך בני מעיים לחוץ.

ומכך גדל הבשר. הדם הזה נוצר מן המזון, שמתברר בקיבה ובכבד: החלק המובחר עולה ללב, והפסולת יוצאת החוצה דרך המעיים.

5 וכל זה הוא מתחלק על ידי הפרסא שמפסקת דהיינו חצר הכבד שהוא המבדיל בין אברי הנשימה לאברי המזון.

כל זה מתחלק באמצעות הפרסא, כלומר הסרעפת, המפרידה בין איברי הנשימה לאיברי העיכול.

כך ממש בנמשל כביכול הנה כתיב צור לבבי שכללות החיות נמשך ממנו ית' כדכתיב ואתה מחיה את כולם והנה יש גם כן ב' בחי' השפעות.

כך ממש גם בנמשל, כביכול. נאמר: "צור לבבי", שכן כללות החיות נמשכת ממנו ית', ככתוב: "ואתה מחיה את כולם". וגם כאן יש שתי בחינות של השפעה.

הא' הוא הנקרא בחי' מים עליונים הוא תענוג עליון אז תתענג על ה'.

הראשונה נקראת בחינת "מים עליונים", והיא תענוג עליון: "אז תתענג על הוי"י".

6 והבי' הוא מים תחתונים הם הפסולת תענוגי עוה"ז שנמשכים ע"י הפרסא ורקיע המבדיל בין מים עליונים למים תחתונים

השני הוא "המים התחתונים", שהם הפסולת — תענוגי העולם הזה, הנמשכים דרך הפרסא והרקיע המבדיל בין המים העליונים למים התחתונים.

וזהו ובחרת בחיים העליונים שהוא בחי' עץ החיים ותענוג עליון ולמאוס בתענוגים גשמיים שמבחי' מים תחתונים עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע].

וזהו "ובחרת בחיים" — בחיים העליונים, שהם בחינת עץ החיים והתענוג העליון; ולמאוס בתענוגים הגשמיים, הבאים מבחינת המים התחתונים, עץ הדעת טוב ורע.

אך איך יוכל להגיע לבחי' זו הוא ע"י ק"ש [קריאת שמע] שחרית וערבית שמע הוא שם ע' רבתי.

אך כיצד אפשר להגיע לבחינה זו? על ידי קריאת שמע בבוקר ובערב. "שמע" הוא שם [ו] ע' רבתי.

ע' [עיינן] הוא ז' מדות לך הוי' הגדולה והגבורה כו' ז' מדות כל אחד כלול מעשר ושם הוא אותיות מהמדות [כמ"ש בד"ה השמים כסאי] שהוא הארה הנמשך ומתפשט להוות יש מאין

הע', שערכה שבעים, היא שבע המדות: "לך הוי' הגדולה והגבורה" וכו' — שבע מדות, שכל אחת כלולה מעשר. ו"שם" הוא אותיות מן המדות [כמו שנתבאר בד"ה "השמים כסאי"], שהן הארה הנמשכת ומתפשטת להוות יש מאין,

דהיינו ששמו ית' מחיה בעצמו דהא כי נשגב שמו לבדו כתיב ששמו הוא נשגב הודו על ארץ ושמים שאפי' [שאפילו] על ארץ ושמים אינו

כלומר, שמו ית' עצמו מחיה. שהרי כתוב "כי נשגב שמו לכדו"; שמו נשגב, ואילו "הודו על ארץ ושמים" — גם על הארץ והשמים אין זה אלא הודו,

אלא הודו זיו הארה מהאותיות והוא בחי' בדבר ה' שמים נעשו שיש בו התחלקות הזמן.

אלא "הודו" — זיו, הארה מן האותיות. וזוהי בחינת "בדבר ה' שמים נעשו", שבה יש התחלקות של הזמן.

דהיינו ביום א' יהי אור. ביום ב' יהי רקיע ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית.

כלומר, ביום הראשון "יהי אור", וביום השני "יהי רקיע". ו"בטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית".

7 והענין הוא כך שבכל יום ויום מתגלה דבר יום ביומו היינו בחי' האותיות והדבור הנמשך מבחי' המדה שביום ההוא

והעניין הוא כך: בכל יום ויום מתגלה "דבר יום ביומו", כלומר, בחינת האותיות והדיבור הנמשכים מבחינת המידה של אותו יום.

דהיינו ביום א' נמשך אותיות יהי אור מבחי' מדת החסד. ביום ב' יהי רקיע וכו'.

כלומר, ביום הראשון נמשכות האותיות של "יהי אור" מבחינת מידת החסד; ביום השני — "יהי רקיע", וכן הלאה.

8 ויום שבת הוא חוזר למקורר כמו שהיה כמשל אדם שהוא מחשב או מדבר וכשיכיל מדבורו או ממחשבתו חוזר למקורו הראשון. כך כביכול אצלו יתברך נקי שבת להוי' אלקיך.

וביום השבת הוא חוזר למקורו, כפי שהיה, בדומה לאדם שחושב או מדבר: כשמסיים את דיבורו או את מחשבתו, הוא חוזר למקורו הראשון. כך גם, כביכול, אצלו יתברך: [זה] נקרא "שבת להוי' אלקיך".

ופי" ישראל הוא ישראל עלה במחשבה וכשמתבונן שהוי" אלקינו שם הוי" הוא בחי' צמצום והתפשטות והמשכה והוא להיות אלקינו בחי' מחשבה עילאה להיות התהוות נש"י [נשמות ישראל] שנתהוו מבחי' מחשבה עילאה

פירוש "ישראל" הוא: "ישראל עלה במחשבה". וכשאדם מתבונן בכך ש"הוי" אלקינו" — שם הוי" הוא בחינת צמצום, התפשטות והמשכה, וזאת כדי להיות "אלקינו", בחינת המחשבה העילאה, שממנה מתהוות נשמות ישראל, שהרי הן התהוו מבחינת המחשבה העילאה,

שהוא גבוה יותר מבחי' הוי" אחד שהוא צמצום והתפשטות והמשכה להיות בחי' דבור שמזה שרש התהוות ז' רקיעים והארץ ודי רוחות העולם הנרמזים בחי"ת ד' דאחד.

שהיא נעלית יותר מבחינת "הוי" אחד", שבה יש צמצום, התפשטות והמשכה כדי להיות בחינת דיבור, שממנה שורש התהוותם של שבעת הרקיעים, הארץ וארבע רוחות העולם, המרומזים בחי"ת ובדלי"ת של "אחד".

9 וכנ"ל במשל מהלב נמשך חיות לדבור וגם למוח לחשוב ולהרהר והרי המשכה לבחי' מחשבה הוא גבוה יותר כו'

כפי שהוזכר לעיל במשל: מן הלב נמשכת חיות אל הדיבור וגם אל המוח, כדי לחשוב ולהרהר; והמשכת החיות אל בחינת המחשבה גבוהה יותר וכו'.

וזהו שנאמר ב' שמות הוי" וכך יובן ג"כ למעלה שפי" הויה אלקינו היינו נש"י [נשמות ישראל] עלו במחשבה האו גבוה יותר מבחי' ההמשכה דבחי' דבור ואפילו מבחי' מלאכים וברוח פיו כל צבאם כו' לכן נאמר שם הוי" פעמיים. וכך יש להבין גם למעלה: פירוש "הוי" אלקינו" הוא שנשמות ישראל עלו במחשבה, דבר שהוא גבוה מבחינת המשכת החיות אל בחינת הדיבור, ואף מבחינת המלאכים, שעליהם נאמר "וברוח פיו כל צבאם" וכו'.

והענין שבחי' הוי" אחד אין נופן לשון אחד כ"א בהשתלשלות בחי' שמים וארץ כו' שהם בחי' ששה קצוות רוחניים וגשמיים כו' והוא ית' אחד בהם לפי שהם בטלים אליו ית' [וכמ"ש בפרשה בהעלותך וע"פ וארא]

העניין הוא שבחינת "הוי" אחד" שייכת רק במסגרת ההשתלשלות, בבחינת שמים וארץ וכו', שהם שש הקצוות הרוחניות והגשמיות וכו'; והוא יתברך אחד בתוכם, מפני שהם בטלים אליו יתברך [כפי שמבואר בפרשת בהעלותך ועל הפסוק "וארא"].

אבל בחיי הויה אלקינו הוא המשכה מבחי' יחיד שהוא ית' יחיד ומיוחד והוא לבדו הוא

אבל בחינת "הוי' אלקינו" היא המשכה מבחינת יחיד: הוא יתברך יחיד ומיוחד, והוא לבדו הוא.

וכמאמר זרע יצחק יחידו שהוא בחי' חיי החיים שלמעלה אפילו מבחי' חיים הרוחניים שהוא בחי' ואתה מחיה את כולם בחי' ואתה אותיות הדבור מא' עד ת' וה' מוצאות הפה.

וכמאמר "זרע יצחק יחידו": זוהי בחינת חיי החיים, הגבוהה אף מבחינת החיים הרוחניים, שהיא בחינת "ואתה מחיה את כולם". בחינת "ואתה" היא אותיות הדיבור, מאל"ף ועד תי"ו, וה' מוצאות הפה.

10 וזהו מכלכל חיים. וכמאמר יחיד חי העולמים מלך שהוא ית' יחיד ומיוחד וחי העולמים אינו אלא מבחי' מלך כו' וזהו כי עמך מקור חיים.

זהו [פירוש] "מכלכל חיים". וכמאמר: "יחיד חי העולמים מלך" — הוא ית' יחיד ומיוחד, ו"חי העולמים" אינו אלא מבחינת מלך כו'. וזהו "כי עמך מקור חיים".

וכשמתבונן בזה שהוי' אלקינו בחי' יחיד ממש וכמ"ש אחת היא יונתי אחת היא היינו מה שהנשמה נק' יחידה ע"ש [על שם] שמקבלת מבחי' יחיד.

וכשאדם מתבונן בכך שהוי' אלקינו הוא ממש בחינת יחיד, כפי שנאמר: "אחת היא יונתי... אחת היא" — כלומר, הנשמה נקראת יחידה משום שהיא מקבלת מבחינת יחיד.

11 וע"י התבוננות זו ממילא יבא לבחי' ואהבת את הויה אלקיך ממש בכל לבבך בבחי' יחידה שכנפש שבכל ניצוץ האדם כביכול ישראל עלה במחשבה.

באמצעות התבוננות זו יבוא מאליו למדרגת "ואהבת את ה' אלקיך" ממש, "בכל לבבך", מבחינת יחידה שכנפש, הנמצאת בכל ניצוץ שבאדם, כביכול: "ישראל עלה במחשבה".

וע"ז אמר משה רבינו עליו השלום ונשב בגיא מול בית פעור כשהזהיר על משנה תורה אמר שיהיה על כך אמר משה רבינו עליו השלום: "ונשב בגיא מול בית פעור". כאשר הזהיר על משנה תורה [חזרה על התורה], אמר שיש להיות

מול בית פעור ופעור הוא שם ע"ז שרצו להמשיך החיות מלמעלה למים התחתונים שהוא תענוגי עוה"ז וכענין בן סורר זולל וסובא שבתורה פ' כי תצא

מול בית פעור. פעור הוא שם של עבודה זרה, שעובדיה ביקשו להמשיך את החיות מלמעלה אל המים התחתונים, שהם תענוגי העולם הזה, בדומה לעניין בן סורר, "זולל וסובא", שבתורה, בפרשת כי תצא;

לכן היו מתריזין עצמן להמשיך הפסולת כו' וכמ"ש בע"ה [בעץ חיים] של"א פ"ה ולכן הזהיר ונשב בגיא מול בית פעור

לכן היו מתריזים את עצמם כדי להמשיך את הפסולת וכו', כפי שכתוב בעץ חיים, שער ל"א, פרק ה'. משום כך הזהיר: "ונשב בגיא מול בית פעור".

כי גיא היינו בחי' שפלות והכנעה וביטול אליו ית' שהוא מול והיפך בית פעור כי כל איש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו הוי' אלקיך שנעשה מהם כלא היו

"גיא" הוא מדרגה של שפלות, הכנעה וביטול אליו יתברך, והיא "מול" בית פעור, כלומר הפכה הגמור. שהרי "כל איש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלקיך", והם נעשו כאילו לא היו;

אבל ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כו' ופ"י ונשב בגיא י"ל [יש לומר] שזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] שהיא מיושב וק, ש הוא להיות בחי' ביטול למס"נ [למסירות נפש] באחד.

אבל "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים" וכו'. ואפשר לפרש את "ונשב בגיא": זהו ענין קריאת שמע, הנאמרת בישיבה; וקריאת שמע עניינה להיות במדרגת ביטול, עד כדי מסירות נפש על "אחד".

12 והנה קודם החורבן בית ראשון שהיו נשמות גבוהות היו יכולים להגיע לואהבת ע"י התכוננות לבד שמע ישראל כו' ואהבת.

והנה, לפני חורבן בית ראשון, כשהיו הנשמות גבוהות, יכלו להגיע ל"ואהבת" באמצעות התכוננות בלבד: "שמע ישראל" וכו', "ואהבת".

אבל אחר החורבן אינו יכול להגיע לואהבת אלא על ידי בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שהוא קבלת עול מ"ש.

אבל לאחר החורבן אי אפשר להגיע ל"ואהבת" אלא באמצעות "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", המבטא קבלת עול מלכות שמים.

13 ובזה מתורץ הקושיא דלעיל להמ אין כל אחד מגיע לבחי' ואהבת כי כדי להגיע עכשיו לבחי' ואהבת צ"ל ע"י קבלת עול מלכות שמים שזהו ענין בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שהצריכו לומר קודם ואהבת

בכך מתורצת השאלה שנשאלה לעיל: מדוע לא כל אחד מגיע לבחינת "ואהבת"? כדי להגיע כיום לבחינת "ואהבת", הדבר צריך להיות באמצעות קבלת עול מלכות שמים, שזו עניינה של אמירת "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", שאותה תיקנו לומר לפני "ואהבת".

והיינו ענין לאכפיה ס"א [סטרא אחרא] דהיינו בטל רצונך ביטול הרצון גשמי הוא בחי' עבודה וקבלת עו"מ [עול מלכות] ית' דאין מלך בלא עם לשון עוממות

וזהו ענין הכנעת סטרא אחרא, כלומר "בטל רצונך". ביטול הרצון הגשמי הוא בחינת העבודה וקבלת עול מלכותו יתברך, שכן "אין מלך בלא עם" — לשון הקשורה ל"עוממות" [עמומים],

שהוא יש ודבר ואעפ"כ [ואף על פי כן] מבטל רצונו מכל וכל וכל דבר שאינו בביטול הרצון אינו נקי עבודה כלל (ועמ"ש בפי' שלח ע"פ ועתה יגדל. וע"פ כי עמך מקור חיים)

שהוא יש ודבר, ואף על פי כן הוא מבטל את רצונו לגמרי. וכל דבר שאינו כרוך בביטול הרצון אינו נקרא עבודה כלל. (ועיינו במה שנכתב בפרשת שלח על הפסוק "ועתה יגדל נא", וכן על הפסוק "כי עמך מקור חיים").

וביטול רצון היינו כפשוטו לעשות הפך מה שהלב חומד הן בבחי' סור מרע הן בבחי' ועשה טוב בסור מרע הוא קדש א"ע [את עצמו] במותר לך והוא בחי' נדר ואיש

ביטול הרצון פירושו כפשוטו לעשות את ההפך ממה שהלב חומד, הן בבחינת "סור מרע" והן בבחינת "עשה טוב". ב"סור מרע" מדובר ב"קדש עצמך במותר לך", וזו בחינת נדר: "ואיש,

כי ידור נדר לה' נדרים סייג לפרישות מביא לידי קדושה הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] בכל לבבך (ועמ"ש ע"פ ראשי המטות כו')

כי ידור נדר להוי". "נדרים סייג לפרישות", ו[הפרישות] "מביאה לידי קדושה". זו בחינת אהבה רבה, "בכל לבבך". (ועיינו במה שנכתב על הפסוק "ראשי המטות" וכו').

ופעמים נאמר נקיות מביא לידי פרישות והיינו שקודם החורבן השיגו בחי' נדר (עיי' ברע"מ [ברע"א מהימנא] ס"פ יתרו)

ולפעמים נאמר: "נקיות מביאה לידי פרישות". כלומר, לפני החורבן השיגו את בחינת הנדר (עיינו ברע"א מהימנא בסוף פרשת יתרו).

(דצ"א ע"ב) נדר איהו לעילא ואינון חיי כו' וע' מש"ל [מה שכתוב לעיל] בפי' חיים אבל כהיום אנו אומרים בלא נדר.

(דצ"א ע"ב): "נדר איהו לעילא ואינון חיי כו'". ועיינו במה שנכתב לעיל בביאור ענין החיים. אבל כיום אנו אומרים "בלי נדר".

ובבחי' ועשה טוב ההיפוך הוא היינו אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד שהפעם האחד שהוא יותר מרגילותו חשוב ממאה אשר הוא רגילותו

ובבחינת "עשה טוב", ההפך הוא כך: "אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד", שכן הפעם האחת שהיא מעבר להרגלו חשובה יותר ממאה הפעמים שהן הרגלו.

וכן בצדקה שהפרוטה שהוא נותן יותר מרגילותו חשוב ביותר מן הרגילות וזהו קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] ועיי' יכול לבוא לבחי' ואהבת ובכל מאדך כי

כך גם בצדקה: המטבע שנותנים מעבר להרגל שווה יותר מן הנתינה הרגילה. זהו קבלת עול מלכות שמים, ובאמצעותה אפשר להגיע לבחינת "ואהבת... בכל מאדך". כי

הנה כתיב אור זרוע לצדיק וזרעתיה לי בארץ (ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה) וזהו כלל שלא יוכל להש תנות מיש ליש אחר

נאמר: "אור זרוע לצדיק", וכן "זרעתיה לי בארץ". (וראו מה שכתוב על הפסוק "בשלח פרעה"). זהו כלל: דבר אינו יכול להשתנות מיש אחד ליש אחר

אלא בביטול מהותו כמשל הזריעה שזורעין גרעין אחד אינו צומח עד שנרקב וכשנרקב צומחים ממנו כמה שבליים.

אלא באמצעות ביטול מהותו, בדומה לזריעה: כשזורעים גרעין אחד, הוא אינו נובט עד שהוא נרקב; וכשהוא נרקב, צומחות ממנו שיבולים רבות.

כך הוא ממש בנמשל כשמבטל רצונו ואתכפיא סט"א [סטרא אחרא] אזי יוכל לבוא לבחי' ואהבת בכל מאדך בחי' אהבה גדולה שאינה יכולה להתקבל בכלי שבחי' בכל נפשך הוא בחי' אהבה שנתקבל במוח שהוא בחי' כלי

כך ממש גם בנמשל: כאשר אדם מבטל את רצונו והסטרא אחרא נכפית, הוא יכול להגיע לבחינת "ואהבת... בכל מאדך" — לאהבה גדולה שאינה יכולה להתקבל בכלי. שהרי בחינת "בכל נפשך" היא אהבה המתקבלת בשכל, שהוא בחינת כלי;

אבל בחי' ובכל מאדך לא היה בשום כלי אלא הכלי שלה הוא מלי' פה ותושבע"פ [ותורה שבעל פה] קרינן לה ונקרא מצות המלך אסור ומותר טמא וטהור כשר ופסול ומתניתא וכו'.

אבל בחינת "בכל מאדך" אינה נתונה בשום כלי. הכלי שלה הוא מלכות, שעליה נאמר "מלכות היא פה, ואנו קוראים לה תורה שבעל פה"; והיא נקראת "מצוות המלך": אסור ומותר, טמא וטהור, כשר ופסול, והמשנה וכו'.

14 וזהו כן יעמוד זרעכם ושמכם זרעכם הוא בחי' אור זרוע אשריכם זרעי כו' ושמכם בחי' ויעש דוד שם

קבלת עול מלכות שמים שהוא בחי' הביטול רקיבת הגרעין שעיי' יוכל להיות הצמיחה

זהו [פירוש] "כך יעמדו זרעכם ושמכם". "זרעכם" הוא בחינת "אור זרוע", "אשריכם זרעי" וכו'; ו"שמכם" הוא בחינת "ויעש דוד שם": קבלת עול מלכות שמים, שהיא בחינת הביטול — רקיבת הגרעין, שבאמצעותה יכולה לצמוח צמיחה.

(והנה עיי' נקרא כנסי' [כנסת ישראל] בחי' תמתי שממשיכים שגם למטה יהיה גילוי כמו למעלה. וזהו שכתוב לע"ל [לעתיד לבוא] ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים שהוא בחי' מים תחתונים שלא יהיו עוד בבחי' ומשם יפרד כו')

(והנה, באמצעות זאת נקראת כנסת ישראל בחינת "תמתי", משום שהיא ממשיכה גילוי כך שגם למטה יהיה גילוי כמו למעלה. וזהו מה שכתוב על זמן העתיד לבוא: "ומעין מבית הוי' יצא והשקה את נחל השטים" — בחינת המים התחתונים, שלא יהיו עוד בבחינת "ומשם יפרד" וכו',

וכמ"ש במ"א ע"פ ששים המה מלכות כו' והיינו עיי' בחי' עומ"ש [עול מלכות שמים] ובכל מאדך שהוא בחי' באר מים חיים שנעשים המים בחי' מים חיים עיי' עברם דרך הארץ כו')

כפי שמבואר במקום אחר על הפסוק "ששים המה מלכות" וכו'. והיינו באמצעות בחינת עול מלכות שמים ו"בכל מאדך", שהיא בחינת "באר מים חיים": המים נעשים בבחינת מים חיים בכך שהם עוברים דרך הארץ וכו',

וכמ"ש פ' חקת ע"פ עלי באר כו' ועיי' נמשך בחי' ומעין יצא כו' והשקה כו') ועיי' מענין פסוק שמע ישראל ברבות ס"פ ואתחנן ויחי פצ"ח ויקרא ס"פ ד'.

וכפי שמבואר בפרשת חוקת על הפסוק "עלי באר" וכו'. ובאמצעות זאת נמשכת בחינת "ומעין יצא" וכו', "והשקה" וכו'). ועיי' בענין הפסוק "שמע ישראל" ברבות, בסוף פרשת ואתחנן; ויחי, פרק צ"ח; ויקרא, בסוף פרק ד'.

בשה"ש [בשיר השירים] פסוק ועלי תשוקתו באיכה ס"פ נשקד עול. ושם גבי מעשה במרים בפסוק על כן אוחיל לו.

בשיר השירים, על הפסוק "ועלי תשוקתו"; באיכה, בסוף [הקטע על] "נשקד עול". ושם, בענין המעשה במרים, על הפסוק "על כן אוחיל לו".

15 ובפסוק חלקי ה'. בקהלת בפסוק יש אחד. ובפסוק מרוע אחד. באסתר בפסוק ישנו עם אחד.

ועל הפסוק "חלקי הוי'"; בקהלת — על הפסוק "יש אחד" ועל הפסוק "מרועה אחד"; ובאסתר — על הפסוק "עם אחד".

וזהו ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע ומבואר לעיל דבחי חיים זהו מה שלמעלה מהפרסא ומות נקרא הפסולת שנתברר מתחת הפרסא.

וזהו [פירוש] הפסוק: "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע". הוסבר לעיל שבחינת "חיים" היא מה שלמעלה מהפרסא, ו"מוות" הוא שמה של הפסולת שמתבררת מתחת לפרסא.

אך הנה הרע הוא מר ממות דהיינו ענין פעור שהיו עושין מהפסולת יש גמור ה"ז [הרי זה] רע יותר מעצם הפסולת מצד עצמו.

אך הנה הרע מר ממוות, כלומר, עניינו של פעור הוא שעשו מן הפסולת יש גמור. דבר זה רע יותר מהפסולת עצמה, כפי שהיא מצד עצמה.

16 והנה עד"ז בחי הטוב הוא למעלה מבחי החיים וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת

בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי

וכך גם, בחינת הטוב היא למעלה מבחינת החיים, כפי שאמרו חז"ל: "יפה שעה אחת בתשובה ובמעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא".

העוה"ב [העולם הבא] וכתוב כי טוב חסדך מחיים כי חיות כל העולמות הוא רק מבי' אותיות בי"ה ה' צור עולמים ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] כו'

ונאמר: "כי טוב חסדך מחיים". שכן חיותם של כל העולמות באה רק משתי אותיות: "ביה ה' צור עולמים" — "ביו"ד נברא העולם הבא" וכו';

והם כלא חשובים לגבי מהותו ועצמותו יטת' [יתברך] וגם כמ"ש והחכמה תחיה והוא ית' למעלה מעלה מחכמה חי ואל בחיים כו'

והן נחשבות לאין לעומת הווייתו ועצמותו יתברך. וגם נאמר: "והחכמה תחיה"; והוא יתברך נעלה מעלה מעלה מן החכמה — חי, אך לא בחיים וכו'.

וכתיב כי עמך מקור חיים שאפילו בחי מקור החיים הוא רק עמך טפל ובטל לך כו'.

ונאמר: "כי עמך מקור חיים" — שאפילו בחינת מקור החיים היא רק "עמך", טפלה ובטלה לך וכו'.

ועמ"ש בפ"י ובטובו מחדש בד"ה שחורה אני. וזהו ענין הבדלת הרקיע שנאמר שני פעמים והמשכה זו הוא ע"י בכל מאדך כו':

ועיינו בביאור "ובטובו מחדש" במאמר המתחיל "שחורה אני". וזהו ענין הבדלת הרקיע, שנאמרה פעמיים. והמשכה זו נעשית באמצעות "בכל מאדך" וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/vaeschanan/10

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק